РЕШЕНИЕ НА СЪДА (първи състав)

28 юли 2011 година *

По дело C-554/09

с предмет преюдициално запитване, отправено на основание член 267 ДФЕС от Oberlandesgericht Stuttgart (Германия) с акт от 17 декември 2009 г., постъпил в Съда на 31 декември 2009 г., в наказателното производство, образувано срещу

Andreas Michael Seeger,

СЪДЪТ (първи състав),

състоящ се от: г-н A. Tizzano, председател на състав, г-н J.-J. Kasel, г-н A. Borg Barthet, г-н E. Levits и г-жа M. Berger (докладчик), съдии,

генерален адвокат: г-н P. Cruz Villalón,
секретар: г-н A. Calot Escobar,

предвид изложеното в писмената фаза на производството,

* Език на производството: немски.

като има предвид становищата, представени:

— за M. Seeger, от адв. H.-J. Rieder, Rechtsanwalt,

— за правителството на Обединеното кралство, от г-н S. Hathaway, в качеството на представител,

— за Европейската комисия, от г-жа N. Yerrell и г-н F. W. Bulst, в качеството на представители,

предвид решението, взето след изслушване на генералния адвокат, делото да бъде разгледано без представяне на заключение,

постанови настоящото

Решение

1 Преюдициалното запитване се отнася до тълкуването на член 13, параграф 1, буква г), второ тире от Регламент (ЕО) № 561/2006 на Европейския парламент и на Съвета от 15 март 2006 година за хармонизиране на някои разпоредби от социалното законодателство, свързани с автомобилния транспорт, за изменение на Регламенти (ЕИО) № 3821/85 и (ЕО) № 2135/98 на Съвета и за отмяна на Регламент (ЕИО) № 3820/85 на Съвета (ОВ L 102, стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 5, том 8, стр. 214).

2 Запитването е отправено в рамките на наказателното производство, образувано срещу г-н Seeger за нарушение на разпоредбите на член 3, параграф 1, първо изречение и член 15, параграф 7 от Регламент (ЕИО) № 3821/85 на Съвета от 20 декември 1985 година относно контролните уреди за регистриране на данните за движението при автомобилен транспорт (ОВ L 370, стр. 8; Специално издание на български език, 2007 г., глава 7, том 1, стр. 234), изменен с Регламент № 561/2006 (наричан по-нататък „Регламент № 3821/85“).

Правна уредба

Правото на Съюза

3 Член 3 от Регламент № 3821/85 предвижда:

„1. Записващото устройство се монтира и използва в превозни средства, които са регистрирани в държава членка и които се използват за автомобилен превоз на пътници или товари, с изключение на превозните средства, посочени в член 3 от Регламент (ЕО) № 561/2006. […]

2. Държавите членки могат да освободят от прилагането на настоящия регламент превозните средства, посочени в член 13, параграфи 1 и 3 от Регламент (ЕО) № 561/2006.

[…]“.

4 Член 15, параграф 7 от Регламент № 3821/85 гласи следното:

„7. а) Когато водачът управлява превозно средство, снабдено със записващо оборудване в съответствие с приложение I, водачът трябва да представи при всяко поискване на инспектора:

i) регистрационните листове за текущата седмица и тези, използвани от водача през предходните 15 дни;

[…]

Независимо от това след 1 януари 2008 г. периодите по подточки i) и iii) обхващат текущия ден и предходните 28 дни.

[…]“.

5 Член 1 от Регламент № 561/2006 гласи:

„Настоящият регламент определя правилата относно времето за управление, почивките в работно и извънработно време по отношение на водачите, извършващи автомобилен превоз на стоки и пътници с цел хармонизиране на условията на конкуренция между режимите на сухопътен транспорт, особено в автомобилния сектор, и подобряване на условията на труд и пътната безопасност. Настоящият регламент също така има за цел да насърчи подобряването на практиките на наблюдение и привеждане в изпълнение [от] държавите членки и подобряването на работните практики в [сектора на автомобилния транспорт]“.

6 Член 2, параграф 1 от посочения регламент гласи:

„1. Настоящият регламент се прилага към автомобилен превоз:

а) на стоки, когато максимално допустимата маса на превозното средство, включително всяко ремарке или полуремарке, надхвърля 3,5 тона,

б) на пътници […]“.

7 Член 3 от същия регламент предвижда:

„Настоящият регламент не се прилага към автомобилен превоз със:

[…]

з) превозни средства или комбинации от превозни средства с максимално допустима маса, непревишаваща 7,5 тона, използвани за превоз на стоки с нетърговска цел;

[…]“.

8 Член 13, параграф 1 от Регламент № 561/2006 гласи:

„При условие че не се засягат целите, изложени в член 1, всяка държава членка може да предостави изключения от членове 5—9 и да подложи такива изключения на индивидуални условия на своята територия или със съгласието на заинтересованите държави, на територията на друга държава членка, приложими за превоз със следните видове превозни средства:

[…]

г) превозни средства или комбинации от превозни средства с максимално допустима маса, ненадвишаваща 7,5 тона, използвани:

[…]

— за превоз на материали, оборудване или машини за ползване от водача по време на неговата работа.

— Тези превозни средства се използват само в радиус от 50 километра от базата на предприятието и при условие че управлението на превозните средства не представлява основна дейност за водача;

[…]“.

Националното право

9 Член 8 от Закона за екипажите на превозни средства, извършващи автомобилни превози (Fahrpersonalgesetz) в редакцията му от 19 февруари 1987 г. (BGBl. 1987 I, стр. 640), изменен със Закона от 6 юли 2007 г. (BGBl. 2007 I, стр. 1270, наричан по-нататък „FPG“), гласи:

„(1) Действа противоправно този, който умишлено или по непредпазливост наруши

1. като търговец […]

2. като водач […]

   a) нормативен акт по смисъла на […]

   b) разпоредба на Регламент (ЕИО) № 3821/85 […]

   […]

3. като собственик на превозно средство […]

(2) Извършеното нарушение се наказва в случаите по параграф 1, точки 1 и 3 с глоба до 15 000 EUR, а в останалите случаи — с глоба до 5 000 EUR“.

10 Член 18 от Правилника за екипажите на превозни средства, извършващи автомобилни превози (Fahrpersonalverordnung) от 27 юни 2005 г. (BGBl. 2005 I, стр. 182), изменен с Правилника от 22 януари 2008 г. (BGBl. 2008 I, стр. 54, наричан по-нататък „FPV“), гласи:

„(1) На основание член 13, параграф 1 от Регламент (ЕО) № 561/2006 и член 3, параграф 2 от Регламент (ЕИО) № 3821/85, за целите на прилагането на [FPG], членове 5—9 от Регламент (ЕО) № 561/2006 и (ЕИО) № 3821/85 не се прилагат за следните категории превозни средства:

[…]

4. Превозни средства или състави от превозни средства с максимално допустима маса, ненадвишаваща 7,5 тона, използвани в радиус от 50 километра от базата на предприятието

[…]

b) за превоз на материали, оборудване или машини, от които водачът има нужда за своята работа, като превозните средства, които са снабдени със специално предвидени за тази цел устройства и които служат за търговия на обществени пазари или за разносна търговия,

при условие че управлението на превозното средство не представлява основната дейност на водача.

[…]“.

11 Член 23 от FPV гласи:

„(1) Противоправно деяние по смисъла на член 8, параграф 1, точка 1, буква b) от [FPG] извършва този, който наруши като търговец […]

(2) Противоправно деяние по смисъла на член 8, параграф 1, точка 2, буква b) от [FPG] извършва този, който в качеството си на водач наруши Регламент (ЕИО) № 3821/85, като умишлено или по непредпазливост

1. не използва записващо устройство въпреки разпоредбата на член 3, параграф 1, първо изречение,

[…]

11. в нарушение на член 15, параграф 7, букви a) и b) не представи или не представи своевременно регистрационен лист, карта на водача, разпечатка или ръчни записи,

[…]“.

Главното производство и преюдициалният въпрос

12 Г-н Seeger е установен в Щутгарт (Германия) търговец на вина и напитки, който предлага на клиентите си доставка по домовете. Средно един път седмично той снабдява между 30 и 40 клиенти в радиус от 10 до 15 километра. За тази цел е нает един работник.

13 На 3 март 2008 г. г-н Seeger управлява своя камион (с максимално допустима маса 7,49 тона) на територията на община Еслинген ам Некар (Германия), на около 15 километра от Щутгарт, без да използва записващото устройство, монтирано в превозното средство съгласно Регламент № 3821/85. Заинтересованото лице не е поставило регистрационен лист в устройството и не успява да представи на спрелия го служител регистрационните листа за предходните 28 дни.

14 В превозното средство на г-н Seeger са открити празни опаковки, и по-точно празни бутилки от напитки, който той е искал да занесе на установен в Еслинген ам Некар доставчик. Въпросните празни опаковки не са резултат от лична употреба на заинтересованото лице, а от неговата търговска дейност.

15 Amtsgericht Suttgart установява в този случай две нарушения на член 8, параграф 1, точка 2, буква b) от FPG и член 23, параграф 2, точка 11 от FPV и с решение от 17 март 2009 г. осъжда г-н Seeger да заплати глоба в размер на 200 EUR.

16 Посочената юрисдикция установява, че дейността по управление на превозно средство не е основната дейност на г-н Seeger, доколкото той осъществява основната си дейност в своя магазин, където посреща и обслужва клиентите си, а доставката по домовете е само допълнителна дейност, извършвана веднъж седмично. Според същата юрисдикция превозната дейност с цел закупуването на напитки и връщането на празните опаковки не се извършва всеки ден и отнема много по-малко време от дейността по продажба в магазина.

17 Amtsgericht Stuttgart отказва да приложи предвиденото в член 18, параграф 1, точка 4, буква b) от FPV изключение по съображение, че превозваните празни опаковки не са „материали“ по смисъла на тази разпоредба, тъй като не са обект на преработка, а следва да се считат за стока, предназначена за продажба.

18 Г-н Seeger обжалва решението от 17 март 2009 г. пред Oberlandesgericht Stuttgart и в производството по обжалване посочва, че в случая целта на Регламент № 561/2006, а именно безопасността на движението по пътищата и регулирането на конкуренцията, допуска широко тълкуване на понятието „материали“, съдържащо се в член 13, параграф 1, буква г), второ тире от този регламент.

19 Прокуратурата в Щутгарт иска производството да бъде спряно и да бъде отправено преюдициално запитване до Съда, тъй като въпросът дали посоченото понятие „материали“ обхваща и бутилките от напитки и празните опаковки на търговец на напитки трябва да бъде разгледан от гледна точка на правото на Съюза.

20 В това отношение Oberlandesgericht Stuttgart подчертава, че до настоящия момент единствено в Решение от 17 март 2005 г. по дело Raemdonck и Raemdonck-Janssens (C-128/04, Recueil, стр. I-2445) Съдът е разгледал въпроса за тълкуването на понятието „материали“ по смисъла на член 13, параграф 1, буква ж) от Регламент (ЕИО) № 3820/85 на Съвета от 20 декември 1985 година относно хармонизирането на някои разпоредби от социалното законодателство, свързани с автомобилния транспорт (ОВ L 370, стр. 1), отменен и заменен с Регламент № 561/2006, считано от 11 април 2007 г. Oberlandesgericht Stuttgart счита, че предвид формулировката, контекста и целта на тази разпоредба, възпроизведена в член 13, параграф 1, буква г), второ тире от Регламент № 561/2006, от посоченото решение не може да се направи ясен извод, че понятието „материали“ по смисъла на тази разпоредба обхваща празните бутилки, тоест опаковъчните материали на търговците на напитки.

21 Според запитващата юрисдикция подобно широко тълкуване на понятието „материали“ е застъпено както в националната съдебна практика, така и в доктрината. Все пак Oberlandesgericht Stuttgart отбелязва, че опаковъчните материали не представляват същината на дейността на търговците на вина и напитки в смисъл, че именно с тях се извършва тази дейност, какъвто е случаят по дело Raemdonck и Raemdonck-Janssens, посочено по-горе, що се отнася до строителните материали или машините. Същевременно превозите, предмет на главното производство, не са в противоречие с целите, преследвани с Регламент № 561/2006.

22 Поради това Oberlandesgericht Stuttgart решава да спре производството и да постави на Съда следния преюдициален въпрос:

„Трябва ли понятието „материали“ в член 13, [параграф 1], буква г), второ тире от Регламент […] № 561/2006 […] да се тълкува в смисъл, че обхваща и опаковъчните материали като празните бутилки, превозвани от търговец на вина и напитки, който стопанисва магазин, извършва доставки за клиентите си един път седмично и във връзка с това събира празните опаковки, за да ги занесе на доставчика си на едро?“.

По преюдициалния въпрос

23 За да се отговори на този преюдициален въпрос, следва като начало да се отбележи, че понятието „материали“, съдържащо се в член 13, параграф 1, буква ж) от Регламент № 3820/85, вече е тълкувано от Съда в Решение по дело Raemdonck и Raemdonck-Janssens, посочено по-горе.

24 Доколкото обаче Регламент № 561/2006 не внася съществени изменения, що се отнася до условията за прилагане на изключението по член 13, параграф 1, буква ж) от Регламент № 3820/85, освен допълнителното условие максимално допустимата маса на превозното средство да не надвишава 7,5 тона и уточнението, че водачът може да превозва и „машини“ при изпълнението на своята работа, даденото в посоченото по-горе Решение по дело Raemdonck и Raemdonck-Janssens тълкуване на понятието „материали“ в тази разпоредба е приложимо и по отношение на понятието „материали“ в член 13, параграф 1, буква г), второ тире от Регламент № 561/2006.

25 От посоченото решение следва, че понятието „материали“ трябва да се тълкува по-широко от понятието „оборудване“, тъй като първото понятие обхваща вещите, които са необходими или се използват за упражняване на занятието на водача на съответното превозно средство, и поради това може да включи съставни части на произвеждания от него краен продукт или за извършваните от него работи. Следователно материалите са предназначени или необходими за създаването, изменението или преработването на друга вещ, а не само да бъдат превозени, за да бъдат доставени, продадени или унищожени. Поради това, доколкото подлежат на преработка, материалите не представляват стоки, предназначени за продажба от техния ползвател.

26 В това отношение се налага изводът, че търговец на вина и напитки като г-н Seeger само превозва празните бутилки. Всъщност последните не са вещи, необходими за упражняването на неговата основна дейност, както правилно посочват в становищата си правителството на Обединеното кралство и Европейската комисия. Превозваните от г-н Seeger празни бутилки не са обект на обработка или преработка, не са добавяни към друг продукт, нито пък са използвани при упражняването на определена дейност. Те не са необходими като компоненти, суровини или съставки за произвежданите от подобен търговец стоки или за неговата дейност. Накрая те не са нито устройства, нито уреди, които са необходими за произвеждането на някаква стока.

27 Освен това, макар въпросните празни бутилки да са използвани с търговска цел и г-н Seeger по всяка вероятност да няма — поради съображения за възвръщаемост, тоест поради чисто субективни съображения — друг избор освен лично да ги събира от своите клиенти, това обстоятелство само по себе си не налага извода, че те попадат в обхвата на обективното понятие „материали“ по смисъла на член 13, параграф 1, буква г), второ тире Регламент № 561/2006.

28 Подобно тълкуване на понятието „материали“ се потвърждава от систематическото тълкуване на всички изключения по член 13, параграф 1 от Регламент № 561/2006.

29 Тази разпоредба предвижда изключения от членове 5—9 от посочения регламент, в частност за превозни средства, използвани за събиране на мляко от фермите и за връщане във фермите на млечни контейнери, или за превозни средства, използвани във връзка с дейности по събиране на битови отпадъци от врата до врата и тяхното унищожаване.

30 В това отношение следва да се приеме, че застъпваното от г-н Seeger тълкуване на понятието „материали“ обхваща празните опаковки и контейнери, тоест и посочените по-горе конкретни изключения, като по този начин в значителна степен, и дори изцяло, ги обезсмисля. Ако волята на законодателя на Съюза беше да въведе общо изключение за всички превозни средства, с които се пренасят вещи за упражняване на занятие, той нямаше да предвиди, че изключението по член 13, параграф 1 от Регламент № 561/2006 се отнася само до специфични категории превозвани вещи, а просто щеше да посочи, че то се отнася до вещите за упражняване на занятие.

31 Освен това поддържаното от г-н Seeger тълкуване на понятието „материали“ би направило по-трудно, ако не и невъзможно, разграничаването на понятието за стока, използвано неколкократно в Регламент № 561/2006, и по-конкретно в член 2, параграф 1, буква а), член 4, буква а) и член 10, параграф 1 от него.

32 Всъщност изключението по член 13, параграф 1, буква г), второ тире от Регламент № 561/2006 се прилага по-конкретно в зависимост от вида на превозваните стоки и не се прилага за всички видове стоки, дори когато другите условия, предвидени в тази разпоредба, са изпълнени. Поради това понятията „материали“, „оборудване“ и „машини“ неминуемо обозначават само част от стоките, чието превозване попада в приложното поле на този регламент. Следователно търговските стоки в същинския смисъл са изключени чрез това ограничение, както и стоките, които само се превозват от едно място до друго, без да бъдат обработвани или преработвани, нито пък използвани при упражняването на някаква дейност. В противен случай, понятието „материали“ не би позволило да се ограничи прилагането на изключенията по член 13, параграф 1 от посочения регламент в зависимост от превозваните стоки, което би било равнозначно на заличаване на всякаква разлика между понятието „материали“ и понятието „стоки“.

33 Освен това следва също така да се припомни, че условията за прилагане на член 13, параграф 1, буква г), второ тире от Регламент № 561/2006 подлежат на стеснително тълкуване, доколкото посочената разпоредба представлява отклонение от членове 5—9 от този регламент.

34 В това отношение следва да се подчертае, че ако се възприеме застъпваното от г-н Seeger тълкуване на понятието „материали“ изключението по член 13, параграф 1, буква г), второ тире от Регламент № 561/2006 по принцип би обхванало всички вещи за упражняване на занятие, което би затруднило постигането на целите на този регламент, а именно подобряване на условията на труд на персонала в сектора на автомобилния транспорт и подобряване на безопасността по пътищата.

35 От друга страна, подобно тълкуване би било в противоречие с изискването по член 13, параграф 1 от посочения регламент, доколкото би довело, от една страна, до положение, при което голям брой водачи вече няма да могат да се ползват от предвидената в Регламент № 561/2006 защита на условията им на труд.

36 От друга страна, подобно разширяване на обхвата на изключението по член 13, параграф 1, буква г), второ тире от Регламент № 561/2006 би довело до положение, при което голям брой превозни средства биха могли да бъдат правомерно управлявани дълги часове без почивка от такива водачи, което би могло сериозно да затрудни постигането на целта за подобряване на безопасността по пътищата.

37 В това отношение следва също така да се приеме, че целта на Регламент № 561/2006, видно от член 1, второ изречение от него, е да насърчи подобряването на практиките за привеждане в изпълнение от държавите членки на правилата в сектора на автомобилния транспорт, както и, видно от съображение 4 от него, да въведе „по-ясен и по-прост набор от правила, които са по-лесни за разбиране, тълкуване и прилагане в [сектора на автомобилния транспорт] и от органите за привеждане в изпълнение“.

38 Ето защо разширяването на обхвата на изключението по член 13, параграф 1, буква г), второ тире от Регламент № 561/2006 може да предизвика несигурност в сектора на автомобилния транспорт и за държавните органи, които прилагат правилата в този сектор, и да създаде трудности във връзка с тълкуването, прилагането, изпълнението и надзора върху изпълнението на тези правила. Това би било не само в противоречие с целите, посочени в предходната точка, но би могло и да застраши постигането на предвидената в съображение 13 от посочения регламент цел за ефективно и единно прилагане на правилата относно времето за управление и почивките.

39 Накрая не може да се приеме и доводът на г-н Seeger, че съгласно националната правна уредба относно опаковките, която цели опазване на околната среда чрез повторното използване на бутилки и затова въвежда депозит за някои бутилирани напитки, е бил длъжен да участва в системата за обратно изкупуване на празни бутилки, поради което превозването на такива бутилки е необходимо за търговската му дейност.

40 В това отношение се налага изводът, че задължението, произтичащо от национална правна уредба за опазване на околната среда — дори да се допусне, че с тази уредба се транспонира предвидено в директива задължение — не е достатъчно, за да се приеме, че празните бутилки, превозвани от търговец на вина и напитки, попадат в обхвата на понятието „материали“ по смисъла на член 13, параграф 1, буква г), второ тире от Регламент № 561/2006. Освен това този довод може да бъде приет само ако г-н Seeger превозваше единствено подлежащи на връщане празни бутилки, нещо което не е видно от представената на Съда преписка.

41 С оглед на всичко изложено по-горе на поставения въпрос следва да се отговори, че понятието „материали“, съдържащо се в член 13, параграф 1, буква г), второ тире от Регламент № 561/2006, трябва да се тълкува в смисъл, че не обхваща опаковъчни материали като празни бутилки, превозвани от търговец на вина и напитки, който стопанисва магазин, извършва доставки за клиентите си един път седмично и във връзка с това събира празните опаковки, за да ги занесе на доставчика си на едро.

По съдебните разноски

42 С оглед на обстоятелството, че за страните по главното производство настоящото дело представлява отклонение от обичайния ход на производството пред запитващата юрисдикция, последната следва да се произнесе по съдебните разноски. Разходите, направени за представяне на становища пред Съда, различни от тези на посочените страни, не подлежат на възстановяване.

По изложените съображения Съдът (първи състав) реши:

Понятието „материали“, съдържащо се в член 13, параграф 1, буква г), второ тире от Регламент (ЕО) № 561/2006 на Европейския парламент и на Съвета от 15 март 2006 година за хармонизиране на някои разпоредби от

социалното законодателство, свързани с автомобилния транспорт, за изменение на Регламенти (ЕИО) № 3821/85 и (ЕО) № 2135/98 на Съвета и за отмяна на Регламент (ЕИО) № 3820/85 на Съвета, трябва да се тълкува в смисъл, че не обхваща опаковъчни материали като празни бутилки, превозвани от търговец на вина и напитки, който стопанисва магазин, извършва доставки за клиентите си един път седмично и във връзка с това събира празните опаковки, за да ги занесе на доставчика си на едро.

Подписи